ՄՇԵԼԻՆՔԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 1923 ՀԻՆԳԵՇԱԲԹԻ 23 ՅՈՒՆՎԱՐ 1886 (Ն. Տ.) և ՓԵՏՐՎԱՐ

ՀԱՅԿԵԷՐ

ԳԱՆՁՈՒՄՆԵՐ

ՊՐԱՅԻՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԻ ԿԱՆԽԻՆ

Տարեկան	Վեցամսեայ
Կ. Պոլսոյ համար 6 մէճիտ	3 մէճ.
Դուրսերուստ » 7 »	3½ »

20 փարա

ՕՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԱՆՁՈՒՄՆԵՐ

Յայտնութիւնների վերաբերեալ նամակներ և այլ գրութիւններ պէտք է ուղղուին առ Խմբագրութիւն, Կ. Պոլիս Մեծապոլ Տեղը. Փոխանակ թղթերի խնդրւոյ յարմարագոյն է։

20 փարա

Կ. ՊՈԼԻՍ 22 ՅՈՒՆՎԱՐԻ

ՍՂՆՁԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԱՆՏԻՍ ՄՈՒՐՆԻԿԻ

Ա.

(Շարունակութիւն)

Համբաւաւոր պատրաստութիւն երկու շաբաթ յետոյ պատահեցաւ որ մը դարձեց Օլիպայի որ դայ իւր պատանեկութեան առաւօտեան ամիսներդ ժամանեն, Գնաց Օլիպա Պատանց ժամ մը, երբոր ժամ բաց ալ չի եկաւ։ Սկիզբն համարեցաւ թիւնը կորանցնել, բաւական մէկ պիտի մնցնէր։ Իսկ ծառան պատասխանեց մէկ պարա էր ապասել և մէկ Խորամիրը գնա ալ պիտի գար։ Վերադարձա ենթասպայ մը երեւեցաւ և Օլիպա անոր ուղղելով խօսքը հարցուց մէկ թեր՝ կանչուած էր։ Մարդը պատասխանեց մէկ ինչ տեղեկութիւն չունէր և մէկ երբ Խորամիրը գար, տեսյա բացատրութիւն պիտի տայր իրեն։

—Ուրեմն, բաւ Օլիպա, լա է որ ուրիշ տանեն գամ։

—Այ, բաւ ենթասպայ, սպասեցու էր Խորամիրի գալուն։

Անցեալ այս ամենը բաւ մի-ջոցներ էին դրգռելու գՕլիպա, որ իւր ցաւագնական բնաւորութեամբ այնպիսի յեղու մը գործեց Խորամիրին և իւր պարտականին դէմ որ չդադարեր ըլլալէ հեռի էր։

—Օ՛, պապա՛ն կը փորուիս գաւառաբնակ ներկայացուցչոյ հետ, այնպես չէ՞. բաւ ենթասպայ, և ամիսպես ուրիշ ասորիան մը կանչելով ներս իրր ակամուտս վիպ՝ սոնասանագիր մը պարտասաց։

Հարիւր մէջ տուն հասած էր Օլիպա և անա հրամայիր մը ընդունեց. որով ի գաւս կը նշանակուէր ան գաւառարին գացեալ, զոր խնդրատրութեամբ մեծ բաւական գաւառապարտեց մեր խրատա գիւղացիներն հին։ Մանաւ գաղաշանա, գաղաշի և ուրդնայի սենեակի մ՝էր ան. որ դրուեցաւ։ Այդ ժամանակն ի միր Օլիպա եղաւ մանալ լաւակեաց և ամենայն Աստուծոյ մը պատասխանութեամբ կ՝ապրուեր։ Թաղիմիտրովի արժանաւորդ բնակիչներն ամենք, որ մեծ կարկիցութեամբ կը ցուցնէին առ նա մասնաձայն Ցարանեան կը վերադարձին Օլիպայի այս յաւելութիւնը, իսկ յանիս 27ի ենթերական ամենասպանութեան պէս բանի մը վրայ երբէք չէին մտածեր։

Այդ առաւաւոտ ամենարուն Օլիպայի սենեակը մտնելով զայն պատրաստ գտաւ։ Անկողնէն յայտ էր թէ դիրերը չէր ննջած։ Առաջին դասագիրքը որ պատաւ ոչցաւ էր թէ Օլիպա խուսափած էր և պատասխանութենէ գերծ ունենալու համար՝ փոշ ընդ փոյթ Խորամիրի գիմաց եղած պատմելու։ Խորամիրը բոպէ մ՝իսկ յետոյ ուշացաւ Օլիպա լիպոգրաֆիայ ամենամանդայի ունկնկանուհի մ՝էր. ասոր համար էր փաթէր որ կը պարտաւորէր և գասդ իսկ պարտաւորարի կ՝ոլլար. Փոխանակի Օլիպայի սենեակը դիմաց. որ գտաւ երբոր նամակ կիրթայ և ուղղեայ՝ մին ալ սեղանան իշխանութիւնս և մին ալ ալ իւր յոյսն. վերա էնպարտ գումիչ որ նոյնպես արտրեայ էր մի այլ Միտրիան քաղաքս։ Խորամիրը բացաւ նամակները և ցաւ ի սիրտ իմացաւ թէ հէդ մանիսամարդ ոչ մէ փոխած այլ անձնասանութիւն գործած էր։ Ա՛ռ իշխանութիւնս ուղեցայ նամակին մէջ քանի մը բառակ կիրաէ մէ իւր իսկ ձեռքով սպանուած էր և կասպիր որ ոչ որ գատապարտուն իրեն համար։ Ուրեմն մանրամասնորեն կը գրէր իւր գրով մէ՝ ի Միտրիան քաղաքական ատարեայն մը կնոջը ասելի եղած էր իրեն, մէ՝ այլ ուս չէր կրնար դիմանալ և նախապատրաստ կը նամակը Խորամի մէջ խնդրելով քան ապրիլ։ Վերջանալով նամակը գարմանալի կը ինդրեր գրելէն որ ձեռք իրեն վասն այն վշտին զոր պիտի պատճառէր իւր սիրելեաց։

Մի և նոյն ժամանակ Խորամիրը փոխադ ի Թարդ և անդ գտաւ Օլիպայի յայտնութեանց ապացոյցը. նոր ուրեմն մէկ մասը կարուսաւ էր մատանեներն վրայ, որոց ասէի էր հանեւ գլխարիը։ Շինանանդ ամենը վիպոյցին մէ՝ իրենց սեռաւ էին հէդ մանիսամարդը որ սարիարդ ոչ՝ մասալ և մեր ամենանոր գիմեր գեղեր խառնվելով Լուրց կը նայեր յոյ. Խորամիրը. որոյ ձեռքին կ՝ուղղէր իւր գասարան մէջ գտնուող քաղաքական ապարտէրց բոլոր Միպանգ գրամիներները, յիրեց Օլիպայի վերջինն նամակներուն մէջ գտնուած ալրի զարնով քանի մը պարտրամիներ, որոց նշանակ՝ Միւնը յայտնի էր որ կասկածանց անդրի չի կար։ Խորամիրը անմիջապես ձեռնարկեր կանչել տուաւ, որը իրենց վիմիրան ուսանողներով ի ինդիր ելրան տարարդեց Օլիպայի։ Ընդունանի վասանաց Զարանեան չէր ուզեր. լայնասարած գեռը այնքան իմն հանասաւ էր որ մէկ գիտիրուան մէջ՝ գիտէ քանի փարասի հետ կը գէր գիտ մը։ Եթէ ը գրած գրաւ գեռէն յայտնանիրա իւր գրաը։ Հուսկ ապա բացուեր ուսանողներ բդիմանելն յետոյ վճռեցաւ։

Բ.

Նոյն ժամանն ուրախութեամբ և անասարարութեամբ տարեկոյ Օլիպայի դիմակը կը յատանանայր ոչ մէ թանդարի գեղեն ի-ոյ մէջ, այլ տարբեր ընթացքը երիտի կուգի մը մէջ։ Հանանանդելով գեռաստի չնանանդի մը հեռ։ դոր յանիցած էր Աշչեանի մը ընդէ։ Օլիպա ամենայն ինչ կարդի գը-բաւ. այնպես որ խեղդուած ձեռանցեներով տրտնայ գիտիր մը անասանի մէջ տրտնայ վայր մը պիտի երթար. որ իրեն պիտի ապասէր իւր երիտասարդ ալանիկրաը։ Մանի էր գիտէր, կոյս անասանի իրա սերբեներուն ասանի ալիցնչ կը սանանէր. ոչնչ կը լուանր երբ բուերա կապանանիրը և մերի հեռաւոր գայլերու առեալ։

Իրը անհրաժեշտ պարտան անասանի ներսերը երեք մշան հեռի պիտի ըլլար ժամանելին։ Օլիպա այս հեռաւորութենէն պիտի անցնէր բարդարակ մանիի մէջ. իրեն ասանիրդ ունենալով ասանները և երբ. որը մերիի ընդ մերի կը միանանցնէին իրա սերբեներին. Զէր ասկայն վիճանը վարի գասանիներն կամ ասանիներն կամ ասանդանանիներն. որը Միպերիոյ գաղանները կ՝ասպասանեն. գերբեանանդանին չունէր էր որ կը վանանդ։ Գերբեանանդերը միայն լաւ հանդուրեանան ներքեւ են Միպերիոյ մէջ, վասն զի անիրդր յանցաւորներուն գործած ահանելի սեռերներն սանանանարանի է նորա թարդը հանել գերբեանանին և նաղարանել։ Ուրդ գիրի չէր իսկ բացել Թանի Միպերիոյ գերբեանանդանին հեռ. ոչ իսկ նորա չան հեռ. որ հորթաւ չանի գանանա մ՝էր կատարի. գրանան և որ բաւարդ ուզն հեռաւորութեամբ կրնար հոս առնէր Գերդարդութիւնն հոն էր որ մենանց պարանանին հիւրին քանին կ՝ուղեցնէր. պարտանդ. Այս ամենի գանանարի ձեռքն ապասէրու համար Օլիպա անասանի մէջ խորասուզեցաւ՝ հանանանի ճանրան կրանանանելու մեծ վասանանեն.

Հարիւ չնայ նեղանարդել անասանի այն անձնկարդերի խանանանդերը զարդ առանար կարելով երբեմ ժամ չանի անդանդար յատանանաց կարի խանդիանալ. յանանալով միայն թէ ընդ հոգ պիտի հանեն ժամանանդեն. Ճանկարդ կանդ ասու Օլիպա, բարդարդը նանդաս և անանելով գեր բանանանդանին հիւրը ասդանանանար բնկաս։ Անասանի մէջ շատ մը ալարանանդ ճանանդերն ընթանանալ յետոյ՝ եկած էր ճիշդ հան՝ ուրեմն հեռանալու համար. յանանն ճիշդ ի դարձ դրած էր։ Առանին գանդանարը որ յդանաս՝ էր ընդ փոյթ փանանդի. Բարեբանդարար գերբեանանդանին անանելն մինչեւ ժամանանդին կարանի ճանդայ մը կար. որրեն մեքենարար անանելով Օլիպա. ի մեծ զարմանան թե իւր. մանրեն մէջ ընդունարեց կանգ մը. որոյ մեռ կը կենար իւր երիտասարդ ալանիկրաը։ Առանց բառ մ՝իսկ արտասանելու ցատանց ասյրեն մէջ. որ ասելի քան հինգ ժամէն հասաւ Թանի Միպերիոյ հինգ մշան հեռի թիւ-ն ունան 18.000 բնակչը քաղաք մը։ Փարը ինչ ևս յատանանայ ասուն մը հասան. որոյ պատաւհանին ասելն մարդ մը նստած կը ապասէր։ Պայլարար գեղեկը քանի մը բառ փոխանանելով մարդուն հետ հանեց ապիրեր անոր ասուս պատաւհանին և պրաարին յանդանքին մարդեցով Օլիպայի հեռացաս։ Փախասան ասն ասանին քայլը մէ և յանդանանամբ պատանեցաս, ասանն հեռի էր վերասանդ զերի ըլլալ։

Փախասա մը արդիանաւոր գրանեցաս հանար երկու մէջանցներ կան. Առանին է ազատ քաղել փոխասան ասանին օրերն, երբ ասանիանանիներ թան գարանանքեն կ՝ընէ մեծ ասն գասանին մէջ։ որ փոխասան ասանը ասերն ունեցան է առանց իանց ասյու հեղբանան իշխանանանց, վասն զի կը յատան մէ— ինչպես իանան կը պատանի— ի ընարս հեռաբերական գեներան կը յանդանին ձերբանանել փոխասանան մը երբ և կանին. Ուրեմն մեծ գրանարանքեն կայ այս երեք փոխասան մէջ։ Երկրորդն է ընդ երկար Լարան մեղ ապանանի անդ մը. մինչեւ որ ասանիանանքիանը յատանանարար ենարանանան

գլեֆ, որոյ թագուհին չնորհած էր ազգական դեպքեր. հանուիքեանք բնգունեց Օլիկոսի ընկերակցութիւնը, որ ըստ էր մէջ՝ Քաղաք կ'երթայր իւր ամուսնոյն վանգոյի կերդով հիւանդ ըլլալուն պատճառաւ և թէ ինքն պիտի հոգար համարեա ըլլոր ծախքը.

Բաւական համբարձելի լեռնոյ Սարիւղեֆ յայտարարեց թէ. քանի մը որ գաղար պիտի առնէր հանդարտելու համար. Օրիկոյ գործին՝ չէր գար այս, ուստի առանձին համբարձեց մինչև ի Քաղաք. որ բաւական մեծ վնասց մ'անցուցեր էր հոն հասաւ՝ նիմին նովիրատ երիտասարդ համար Ղրկոյի յանձնաժողովի ընկերութիւնն առաջին կարգի տոմսակ մը գնեց և մնաս չոգնեաւ. Մեծ նպաստ իւր սաղարթիները երբ չոգնեաւուն մէջ տեսան գլուխ. ի գոր փորձեց ինքզինքը ծածկել.

—Ինչ, հա՛ս ես գուն. Զքոյր թէ սամուրենը Քաղաքի հիւանդանոցը հիւանդ պառկած է.

Ձամբորդները, որպէս նաեւ չոգնեաւուն ասուիքանը, Օլիկոսի փոյ գաղեալքին աչքերին. Մեծ էր վըտանգը. Բայց ակնարկի մը մէջ Օլիկա առանց ինքզինքը կորսնցնելու այնպիսի մեկնութիւն մը տուաւ իւր ճարդարութեան փոփոխման որ գահանոյց թէ Սարիւղեֆը և թէ ասուիքանը.

(Շարունակելի) Թարգ.

ԱՐՇԱՆ ԳԵՂԻՐԵՆԱՆ

ԹԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Գուլիարեան խնդրոյն ամբոխարդին նկատմամբ կայսերական իրաւունքն ելած լինելն հեռագրաւ հաղորդուած էր Գուլիարիոյ իշխանին. Ալիքսանդր իշխանը չնորհակալութեան հեռագիր մ'ուղղեց Երզկ կայսերական պալատ.

—Բեգրպուրգի պաշտօնական լրագիրը կը հերքեն ոչ լուրը թէ Ռուսիա գիտակցութիւններ ըրած է Բ. Դռան Գերլրին գանձագրին 61րդ յոդուածին նկատմամբ և կրնան թէ բարեկամական յարաբերութիւնը որ ըստ որմ կամրնան Թուրքիոյ և Ռուսիոյ միջև.

—Երկի իրիկուն հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Մաճիտ փաշա Գուրլէյ հասած է.

—Եգիպտական լրագիրը կը ծանուցանեն թէ Ղազի Ահմէտ Մուխթար փաշա Բ. Դռանէն ստացած է ոչ հրամանգներն որոց կ'ապարը Եգիպտական ներկայ խնդրոյն նկատմամբ. հեռաւորապէս ոչոր կամ փաղը Օսմ. և Անգլիական պատուիրակներն պիտի գումարին Ալեքսանդրիոյ պալատին մէջ, ընդ նախագահութեամբ Խեդիվ Բարոն. Թէվֆիք փաշայի.

—Գրաստաղի նիրիմա իշխանն առանց Վիէննա հասնելու Բեգրադրիոն Ռուսիոյ ճանրով մայրաքաղաքը պիտի գայ.

—Մարբարգաքիս Ամերիկեան գեղագանն Բեգրի պատժական ատեանն այլեցիներով խիստ գոհ էգաւ գատարանին բարեկարգ վիճակէն.

—Գ. Ջանոնի մի քանի որ ետ պիտի մնայ ի Կ. Պոլիս, կայսերական կառավարութեան հետ համաձայնելու համար թիչ մը կենտրու, և այդ. մանագրութեան գործագրութեանց խնդրոյն նկատմամբ.

— Ջորս խարտեան և երկու Աստրիական պատերազմական նաւեր արդէն միացած են Մուսայի (Կիրիս) ռազմական նաւատորմին, և էրբա ձեռ էէլի հրամանատարութեան ներքեւ գրուած են.

—Ռանիզիբարի մէջ գտնուող Օսմանեան նաւատորմն առանցին նշանին մէջ հանելու համար՝ պատրաստ գրաւելու հրաման ստացաւ.

—Կայսերական կառավարութեան պաշտօնի. Ագրիանուպոլսոյ և Մալ՝ գանիոյ զորաբաժինը Հեղինեանան հանանգլիոն վրայ պիտի ժողովուին. Այս բանակը պիտի բաղկանայ 30.000 հոգիէ. ուստի ի հարկաւորու Ալպանիայի կամաւորաց գունդերն որոց մինչ 50.000ի կը հասնի. պիտի ունենայ իւր մէջ 200 թնդանօթ. ընդ հրամանատարութեամբ Ահմէտ էյուպ փաշայի. որ Հեղինեանան սահմանագիծի զորաց արդէն հրամանատարն է.

—Օսէաստէն կը գրեն յունիս. 25 մուսայ մէջ, այն Ռուս զորավարներն, որոց Գուլիարեան բանակէն անջատուած էին. վերահասուած են իրենց ատենանեներուն մէջ և չորսի վերադարձան ի Գուլիարիա Բաղմանիս Գուլիար զորավարներ որոց Մաքիսկեն կուգան. յունիս. 25ին Մասկուա հասած են. կը կարծուի թէ ասոնք կարենար դարձան մ'ուզեն.

—Եգիպտական ատենագրութիւնն այժմ կը բաղկանայ 6.047 հոգիէ, որոց 5.738ը Օսմ. հպատակ. 167ը իտալացի. 60ն Աւստրիացի. 39 Ռուսիացի և 5ը կը վերաբերին տարբեր ազգութեանց.

—Ագրիանուպոլսոյն կը գրեն թէ Զոյ բանակի ընդհանուր հրամանատարն որոշուեր. Աբդիլքերիմի հրամանատարն նէհիպ փաշա յունիսի 19/31ին Ագրիանուպոլիս հասեր է.

—Հեռաձայնի լրտեսարանի հեռագրին ուղղուած է Օսմ. առաջապահական փարաքնեանց՝ փեր. 2 մուսայ.

«Առաջապահական խարդրդ. սրբոյնորդ, վիճակին և դիմակներն ելեալ նուերը 48 ժամ քարանքնեան պիտի ենթարկին. մեր բարիքի գտնուող նաւանգաստաց մէջ.»

—Բեգրպուրգինն կը գրեն յունիս. 22 մուսայ թէ Ռուսա-Գերմանական սահմանագիծին գծերու աշխատանքնեն ուստրած են. և այս՝ Ռուսիոյ խիստ նպաստաւոր կերպիւ. Ռուսիա ստացած է ռազմանիստական կարեւոր դիր մը երկու անդրերով. ի Կուրմանա և Լիբաւէն. Ռուսիոյ բանակած նոր երկիրն ուժի 25 հազար բնակիչ որոց գրեթէ բոլորն ալ Թիւրքմէն ցեղին կը վերաբերին.

—Լէր-Դահիրէ լրագիրը կը կարդէ թէ. հաւանական է որ Խարիզ խանքն բարձրանալ ոչ լրագիրը ոչ ուսանց պատասխանեան կը հրատարակուին այժմ Եգիպտոսի մէջ ելեմրանը կաղեմ լրագիրը կը կասկածի այս լուրը ճշդութեան վրայ և կը հաւատայ թէ կառավարութիւնը մեկ պաշտօնական ցանկը պիտի հրատարակի բոլոր այն լրագրաց որոց ուզին պիտի ներ եղած արտասանութեան և պիտի ծանուցանէ թէ ինքն կը վերադարձնէ նեռգ առնալ ինչ մինչ որ պիտի լինի ընդգէմ այն լրագրաց որոց չեն արտասանալ.

—Բեռլին, Մարտասանց փողոցը, անգամաւորի մը խանութին 1.500 ոսկի չուն գումար մը գողցեալ երկուշաբթի գիշեր. անգամաւորին գրասենեակն և խանութին դուռը բաց խարտեան չեն. ուստի կը կարծուի որ. թէ խանութին և թէ գրասենեակին բանալիներ յարմարցուած են.

Անգամաւորն իւր երդեր հեռ. որ ծխամանա էր. մեկ խանութի մէջ էր և գոցուած դրամն ուր երկուքն կը վերարերէր.

—Բէրլեան. հակառակ ատենագրանց նմանն և յանձնակի փոփոխկաց. Ապատիկներն յանձնեցանար.

Մարտիսեն յունի. 22 մուսայ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ. Մանիլայի մէջ քարերի հիմք գեղեցիկ պատահած են. Մարդկանցի մէջ 800 հոգի մեռած է. իսկ Մանիլայի մէջ մեկ գեղեր միայն պատահած են.

—Փարիզեն կարդամ որ Վոսի ուզեալ հեռագիր մը Բարիզ ոչ գահանատոր իշխանին ընդ փարիզի կամին գուսեր ամուսնութեան մասարան լինելը կը ծանուցանէ.

Մարի-Ամելի-Լուիզ-Հելենն. գուսարդ փարիզի կամին, ծնած է ի Թիւիլերիսամ. 1865 սեպտ. 28ին. գրանանանոց է. իւր ապագայ ամուսնին իրմէ երկու տարի աւելի մեծ է. և 1863 սեպտ. 28ին ծնած է.

—Անցեալ ամսոյն 26ին. ի Պիէնա. ի ներկայութեան կայսեր և այլ բարձրաստիճան ներկայացուցչաց կամարդ մը ի յիշատակ Ռիմք թատրոնին հրիքեցաց. կամարդն չնորհուելը վէնր քանդակագործ յանձնուած էր. Ելած ծախքը 14.900 ֆլորին կը հասնի.

—Ըստ ժուրնալ ոբ Ս. Բեգրբուրգի. 1880ին մինչ ց1885. Ռուսական երկրամասերուն մէջ տեղի ունեցած արտաքսներու 7000 հոգի դուն գնացած են.

Վերջերս Գ. Բասիլեան 60.000 ֆրանք իւր նուեր ընդունած է Ֆիլիպ Ֆանանը բժշկելու համար.

Ինչ վերանայն նուեր աշխարհաբարձակ բժշկին համար.

ԹՈՒՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՊՏԵԼԱՍՅԱՆ

—

Ռուսական խարտիներու խումբ մը երեցած է Հապտիլասայի մէջ, ընդ հրամանատարութեամբ Նիքոլա Իվանովիչի, որ մի քանի ամիս առաջ մոլորեալներու կը դասուէր. Վերադարձեալ խարտիներն Մասկվայի յարմարությունը բնակութիւնների հասատասած են. Դեկտ. 28ին Ամարտի փոխարքային իրենց այցելութիւնը մեծ պատուով ընդունուած է. Նիքոլա Իվանովիչ ընդունած է փոխարքային Ռուսատանէն բերուած որոց պատկերներ և Զարի կենդանիները բաշխած է Հապտիլի ատենանեաց անձանց. Ասեալ խարտիներն Ռուսական գրքն հրատարակ 3.000 հարուածներով ուղղուելով Ռուսական ազգաբնակ երդն երգած են.

Մասերս Նիքոլա Իվանովիչ պիտի ներկայանայ Ցարինանէ թագաւորին.

Ասանք է թէ. Խարտիներն ի վերոյ հեռագրաստանայ արքայաբար ժողովուրդ մ'եկած են. հին ժամանակայ մէջ. Սիբիրիա արշաւանքներ իրենք եղած են. և իրենց արշաւանքն մղած են մինչ ցեղապետական Ալթիսա նու և նոր Ալիսարն. Խարտիներն չեն մոռնար մեր. որ Իրմու վերջին պատերազմին ժամանակ, Ռուսիոյ վիրաւորած Ցարդրոմբի (Սարդ փաշա) հրամանաց ներքեւ. Ցարդրոնցի մէջ Բարիկիվիչ իշխանին բանակին հետ գեղեցիկ.

Մասանցին Խարտիներ լրագրաց ազգեալ թղթակցութիւններն կ'ենմացուցի թէ. Ռուսիոյ պատանեաց կ'ընկերանան Խարտիներու վերադարձեալ արշաւանքն. Ըստ նոյնիսկ Վրեմանի ասն արշաւանաց նպատակն պիտի լինի Ռուսական տեսակետով բարգաւաղ Կարմիր Ծովուն հարեր. վրայ եղող Հապտիլասայի գիրքն Գերլրանց թերակղզին մէջ եղող Մանիլեներուն հետ.

Ինչ որ ալ լինի ոչ չարժանիքն որ մնած է գեղագանները լինելու Ռուսական ազգեցութեան ուսնվիրաներն Ֆեպերիկեն մէջ. ոչ միայն յայտնի է թէ Ռուսիա կուզի բարեկամական մտերմութիւն հաստատել Հապտիլասայի հետ ապագային մէջ իւր իշխանութիւնը տարածելու յաւելով հին ազգարնի բնիկներուն վրայ.

ՀԵՌԱԳԻՐ

Լոնդոն 2 փետր.

Թագուհին ասա կոչեց Գլադստոն կամ. կը կարծուի թէ Գլադստոն ասաց արտաքին գործոց նախարար պիտի անուանեն. ոչ ոչ ասանց համար լրտ Բրեգլերի և Քիմբերլի կոմսի վերաբերեալ կը խօսուի.

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԻՔ

Նոր տարի է ձմեռնա. 1882ի դիւաց տարեգրութիւնն ի Զմիւռնա. Երկու փեսայ մարդուներ.— Մանկագոյն կիներ.— Ամուսնութիւնը յանկերգեալ. Նեղանուշի տրուներ.— Բաւական գեղանիներ.

—

Նոր տարի է ձմեռնա Էսքրհանամի մէջ գանուող գիտական ընկերութեան մը տարեկան տեղեկագրին հետաքրքրաշարժ տեղեկութիւններ կուտայ այն երկանգին վրայ որպէս ճարտանցիք կը ասեն զնոր տարին. Նրան է առաջ. ճարտանցիք կը ասեն նոր տարին կատարումն ճանի հրամանաւ հինգ մեր թուականին. Երեք դարագրեալն մէջ յունվար ամսոյ սարիրան կուգան է. Ինչ նեանանն զարն Նոյնիրալ ընդհանրութեանց և բարեկամութեան. և քան իրենց պատարագաց. Ցուանվար ամսոյ մէջ տեղի ունեցած դեպքերն կը լարուանանին ոչ ոչ տարբերն մէջ. Ուստի և ճարտանցիք կդգալանան տարբերն տարին ամսոյն մէջ առաջարկ և վերատարաբ ձեռնարկութիւններ ընելէ. ճարտանի մէջ լարագրական թիւը են որոնեանաւ այս թիւը որ ոչ ոչ կը կոչուի նոյնանայն և չի կեն որ ոնանն. կը նշանակէ.

Ուստի և յունվար ամսոյ մէջ և հոգի անպանանիկ չկրնար լինել և ճարտանցիք և թամբ ունեցող կենդանաց մեռ չեն ուտեր. Ասանոր կարանցի որ. կը գրեն և իրարու կ'ըսեն «Եթէ բարար որ կը նշանակէ «Երբար տարեն». Դեկանմարերի վերջերը. ամեն ոք իւր տան պատերը ու ծիներերդերը կը մաքրէ. Մինչեանցի ժամանակ. սաղա-

բուսիքն նկատ է բրինձէ կարիքներ դանելու համար։

Նոր տարին կրնանքն ասենքս չրիանն է նաեւ ի մասան։ Ֆանտասյ մէջ կը բուսնին բժշկանները որ քանկագին յատկութիւնն ունին կերպարտանափրելու բարոյ ինչ որ լար է։

31 դեկտեմբրին, հեռանելով եղուռնական ամեն ոք իւր տունէն կը փնտռի լար ոգիները։ Տան ճակատին մը բարեն կը հանեն արմատներ սան մը որոյ փոյ գրուած է տարուին մը, ըստ ճարտարագրոյ, լար ոգիներ տարտնեցին հասնի հրապարեալ։ կը փոքեն, կը մերենան և իրեց մատերը խարտեալով սանի կը փարեն անտարեկնալ։ Եթէ այս ոնրատական լինի, ընտանեաց հարը տան մէջ պրաներ կը նեռե գոնելով գնա՛ զ երդանիներ ներս մտնելս։ Դիշերն, ամեն ոք ննջած պահուն իւր բարեն տակ կը դնէ պատերը տարուս հրեշեր որ կը փնտրէ գնչ երդանիներ։ պարտ հրեշն որդարեւ մանաստանոիչ է։ փիրի կենդիներ ունի։ Լիկարնոյի ոլքան, փաղեր ճանիներն և ծրան պրոյը։

Նոր տարին կը կոչուի Կիրեսոսի Առաւաւան կամ ալ Ս՛ենեն։ Դեռ բարդանիք կը մնան և ազգ ամենաշքեղ հագուստներ կը հագնին։ Կը գիմեն վաղ քան զ ընդ առաւան ի տանար ուր ամեն տեսակ խնդկասակութեանց հետ իրարու կը յայտնեն բարդանգակ տարուն մէջ գործած յանցանքներնուն որոգարութիւններն յեսոյ իրարու կ'ողջունին նոր տարի բարեպարգելու համար։ Երբեմն տարեգրք մասերիներով կ'ղրուանան մանկամարդ զրկարդք գնուսի կը խրատան իրարու անախրտ կատակներ կը փոխանակեն։ Երեկոյն կը մերենան, թէ կարաւանների յի են։ կը պարեն։ կը խմեն և յեսոյ կը գրանեն։ Հեռանելով որը, երբեմնակա կեանքն սկիզբն կառնու նոր տարուց հետ ոյժ տարբերնակ ժողովրդեան մէջ։

—

Կեղտ՛ էրեմ.— Ֆրանսայի մէջ, անցեալ տարի 28 միլիոն 536.000 հարիւրապիսը խազոյի արտադրութիւն մ'եղած է։ Արդ. 1884ին, այդեանանենքը 34.780,000 հարիւրապիսը խազոյ արտադրած են իսկ 1883ին գինու արտադրութիւնը 36 միլիոն հարիւրապիսն անցած է։ Առաջի յայտնի է թէ միլիոն արտադրութիւնը ցոյլի կերպիս պակաս է։

Արգեսոր մ'ըրան գինեմարը կը յանգիմանեն գինիզարքան որ գինուոյ ծռուզութեան միակ պատճառն է գարուս մէջ։

—

Եղիս Վեռնոր Բաղանիք.— Ալժիր, երբու թագաւորներ ծանրագոյն հիւանդ վիճակի մէջ են։ Առաջինն ըմպանիոյ թագաւորն է։ Մարի Քրիստինան որ ամիսներեան է անենկէն գուսանելու։ Նոյ պարզ ասենքուն պատճառաւ, երկրորդն Հանգրարի թագաւորն որ ինչպատարագ կը նեղուի։

—

Մանրեալ ԻԲ.— Արեւելայի գաստրանը 18 ամիս բանտարկութեան դատապարտած է Ֆիլիպ Ֆիլիպեկ մանկի մը գողնալուն պատճառաւ։ իւր մեղադրիչներն Գ. Ֆլոմբրը և Ֆիլիպն Եբրէնիսան, առաջինն ասուած մը իսկ երբերդն քաղաքաց և հինգ տարուան բանտարկութեան դատապարտուած են։

Մեծարժեք նիւթեր դարձնելու ասելու տարբեր ապարդիւնի կը լինի լինել մանկապատանիներ որ նեղանելու մէջ ալ իւր մեղեհանութեան ունի։

—

Ամանորեան ընծաներ.— 1885ին, Մարտեալ նաւահանգստի մէջ 35.796 մարդ, 39 038 ծնունդ և 11.716 ամուսնութիւններ կատարուած են։ 6 ապրանքանոցներ ամուսնացած են խարտիի արդարդներու հետ և 7 ամուսնութիւններ ու 6 Զիմնազիի ամուսնացած են ապրանքներու հետ։ Ամուսնացածներն առան և երիտասարդ ապրանքներն ունի էին։

Ամուսնութիւնն կը հրաւիրեմք նաեւ ծերերն.....

—

Կենդանոյ պարարեն և անիծեալ հարը.— Մարդասիրներ մէջ այսուհանա ծերած է և գեռ կը լինի պատարագ սեռաբանեներու։ Տարեց արդեն ոչ ունիներ գոն գնացած են կրանին որ անգիտարեն կը լարեն իւրեր հանեներն։ Անցեալներն Փարիզեան Քերի մը կը յիշեր մանանամարդ արդարդ մը որ իւր ձեռքերը բոլ գատարանն մերենցան պատուան անպատասխանի գոն գնաց կարեն մը և արտաքոյ ոգերով վերջ տուաւ իւր կենաց։ Անցեալ տարի Լանգրարի մէջ, գիտնական արանեանանդեան ոգեղեղներուն մէջեն ոսկեն մը պարտեցաւ իւր յրիպեցեանի վրայ փոս գլանի մը խրնարան պատճառաւ նանանանի հասան ոգեղեղնանց և արեանան հիւրերուն։ Անցեալ շաբաթ ուրբ. ի Լանգրա. պարարարելն գարա նեղեց ուրարդ մը անպարարեանանց մեռ ուրեն ծերերով վրա կենդանի չրիպարան ուեցաւ բարերն և նախասան բժշկական խնամքներ ասելի տանելանց մէջ հոգեն ուանեցեր։ Այս արարարդ նիմանց վրայ ձեռն Մարդել՝ Թարմերի մէջ գրեցին յեսոյ կը յաւելու ինչ արարարան նեմանանրեանի պարարարի մը մէջ գանան մեր գրու. Մ՝ գ իւր տասնեն պարարարարարեանի մեր տարեան տարարեալ նարիրարեանան ուարարեան մը մէջ պարանի և ոգանան ոգեանեան դի այս գիրերեն մէջ գանաներ ի մեռարարեանի գ՝ ընդանան մեր չրեր չրիպարան. ուարդ ուան մը փոխանակ կանգ ուանեան և պատեցաւ. Իրրեն խեղանարդ յինար մը ոգանան բարարարեանան գարարարարան ան։

Մեծարժեք նիւթեր դարձնելու ասելու տարբեր ապարդիւնի կը լինի լինել մանկապատանիներ որ նեղանելու մէջ ալ իւր մեղեհանութեան ունի։

—

Ամանորեան ընծաներ.— 1885ին, Մարտեալ նաւահանգստի մէջ 35.796 մարդ, 39 038 ծնունդ և 11.716 ամուսնութիւններ կատարուած են։ 6 ապրանքանոցներ ամուսնացած են խարտիի արդարդներու հետ և 7 ամուսնութիւններ ու 6 Զիմնազիի ամուսնացած են ապրանքներու հետ։ Ամուսնացածներն առան և երիտասարդ ապրանքներն ունի էին։

Ամուսնութիւնն կը հրաւիրեմք նաեւ ծերերն.....

—

Կենդանոյ պարարեն և անիծեալ հարը.— Մարդասիրներ մէջ այսուհանա ծերած է և գեռ կը լինի պատարագ սեռաբանեներու։ Տարեց արդեն ոչ ունիներ գոն գնացած են կրանին որ անգիտարեն կը լարեն իւրեր հանեներն։ Անցեալներն Փարիզեան Քերի մը կը յիշեր մանանամարդ արդարդ մը որ իւր ձեռքերը բոլ գատարանն մերենցան պատուան անպատասխանի գոն գնաց կարեն մը և արտաքոյ ոգերով վերջ տուաւ իւր կենաց։ Անցեալ տարի Լանգրարի մէջ, գիտնական արանեանանդեան ոգեղեղներուն մէջեն ոսկեն մը պարտեցաւ իւր յրիպեցեանի վրայ փոս գլանի մը խրնարան պատճառաւ նանանանի հասան ոգեղեղնանց և արեանան հիւրերուն։ Անցեալ շաբաթ ուրբ. ի Լանգրա. պարարարելն գարա նեղեց ուրարդ մը անպարարեանանց մեռ ուրեն ծերերով վրա կենդանի չրիպարան ուեցաւ բարերն և նախասան բժշկական խնամքներ ասելի տանելանց մէջ հոգեն ուանեցեր։ Այս արարարդ նիմանց վրայ ձեռն Մարդել՝ Թարմերի մէջ գրեցին յեսոյ կը յաւելու ինչ արարարան նեմանանրեանի պարարարի մը մէջ գանան մեր գրու. Մ՝ գ իւր տասնեն պարարարարարեանի մեր տարեան տարարեալ նարիրարեանան ուարարեան մը մէջ պարանի և ոգանան ոգեանեան դի այս գիրերեն մէջ գանաներ ի մեռարարեանի գ՝ ընդանան մեր չրեր չրիպարան. ուարդ ուան մը փոխանակ կանգ ուանեան և պատեցաւ. Իրրեն խեղանարդ յինար մը ոգանան բարարարեանան գարարարարան ան

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆՈՒՅՆԱԿԱՆ

Ի. Գալ. Քանդիլիանի և ընկ. թիւ 38 ազգ. գրքի գրատ.

Այս վաճառատան՝ որ 1883 թուականին հաստատուած է, մի քանի ամսոյ ընթացքում նեռնարկութիւնները անկայունութեան վրայ չասելու գործադրած կարծեաց հակառակ, ցայսօր որ կանոնաւորապէս յառաջանալով. սակայն մ՝ այլ կը վերահաստատէ թէ, Հայոց ամէն պատասխանի գործի ընդունակութիւն ունի, և կրնայ յաջողակ տեղի գալն ու զարգացնել՝ եթէ քիչ չատ քաջալերութիւն վայելէ։ Ազգային հաստատում՝ որ տարբեր մենավաճառն համարուած որ և է գործի ի հայս գործադրելու յոյժ փափաքելի է ազգասիրական դիտաւորութեամբ ամէն ազգայնոյ, յանապէս ճարէ՝ որ քան զոր առաւել համ-ին բնդունելութեան պիտի արժանանայ ոչ միայն ազգայնոց կողմանէ։

Վաճառատան մէջ կը ծախուի դասի բոլոր՝ ինչ որ թէ մեծ քանակութեամբ, նպարեղէնի վերաբերեալ ամէն տեսակ ընտիր տպագրեալ։

Մնայ Հեղինակ։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԵՐ

Ի. Ե. ԳԼԽԱՎՈՐԵԱՆ

ՄԱՐԴԻԿ ԵՒ ԻՐՔ

ԿԻՍԱԿԱՆ ԵՒ ԴԱՄՈՒԱՆԱԿԱՆ ԶՈՒՅԵՐ ՏԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆ

Նը պարունակէ ազգային և ընտանեկան կեանքի փերագրեալ տեսութիւնքը լարջ մը, որոյ հնս միացուցած է հեղինակն այլ և այլ պարագայից մէջ իր նոցին խուսուած կրթական և դաստիարակութեան ճանապարհ։

Նը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով. գին 12 դրամ։

ԲԱՆԱԼԻ

ԱՆՆԻՒՐԱԿԱՆ ԼԱՆՋՈՒՆ

Վրան հայ Ուսանողաց Ազգասիրաց Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Բ. Տպագր. ուղղագրեալ և յաւելեալ

Անգրագիտ ընթերցողի ոչի բանալին տասը տարիների ի վեր գործածութեան մէջ լինելով փարեալ ազատուցուցած է անոր բնաւոր եղական և իւր նպաստակին անվրդով առաջնորդող ուղիներով մ՝ բլլալն։

Ուստի և անտարակոյս այն երիտասարդաց՝ որոնք ազգասիրալ և ճախանցեալ տպագրութիւնն պիտի արժանանայ մեծագոյն բնդունելութեան։

Գինն է 10 դրշ.

ՀԱՄԱՌՕՏ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ծորմեանց Խրն Վ. Գալ. Աշչեանց Հրատարակ Հեղինակին Յ. Խաչիկոյ Եպիսկոպոս Հ. Վ. Արմենեան

Տրամաբանութիւնն հանդուցանոյ դասագիրքը՝ որ 1871 թուականին տպագրուած է՝ ազգային փարտարանոց մէջ կարեւոր պէտք մը լեցնելու դիտաւորեալ տպուած և չատ սեր՝ դրեալ էր։ Հեղինակը, Արմենեան վանական Գեր. Խաչիկ Արքեպս. վերջերս այլ անդունեներով ա՛ գրել տուած է, կը գտնուի դարանանաց քով. Գինն է 6 դրամ։

ՄԱՆՈՒԷԼ Ն. ՄԻՐՍԱՊԵԱՆ

ՆԿԱՐԱԳՐԱԿԱՆ

ՕՐԻՆԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԵՂԱՆՈՑ

Արքեպիսկոպոս Ֆրանչեսկոյի

ՏԵՂԱՊՐՈՒԹԻՒՆ

Մարէն և Զարէն, Հէրն և Նարէն

ԳԵՂԱՆԻ ԳԻՆՆՈՑ

Մասն Ա. Բ. Գ. (սաստ)

Հայաստանեայ բնակչաց նկարագրութիւնն, սովորութիւնն, ազգագրութիւնն, ոգեկոչութիւնն, լեզն և անոյշ վանդերէն նշկարագիրն, ուսանողութիւնք և այլ նիւթեր պարունակող Ազգ. գործ մէ է։ Ասնեանարար և հնագրագիտան. գրուած յշխատանաց և յաստ հնոյս սեռութիւնքը արժանի ամէն հայու յանձնարարելի գիրքնուիրեան։

Նը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով։ Կեղրանանցին է Պոլիս Պաղեմ-գարու հոգաբարձի փառն գէմ Գ. Լիբ. Հնձանի վաճառատուն, թիւ 11։

Գին — Ա. և Գ. մասերի 8 ոսկի. իսկ Բ. Մասն 10 գրանիսի։

Զարմարանաց համար գուշակագրի գեղ կը գտնի, և յանձնարարութիւնք հաղորդ կը գտնուրան։

ՀԻՄԱՆԴԻՆ ՊԱՐԵԿԱՄԸ

Ի Տ-ոյ. Ն. Ե. Ծարիսեան

Այսի գործարի մէջ, որ առաւելն քան 400 էջերէ բաղկացեալ է, հեղինակն ամփոփած է այն ամէն ծանոթութիւններն, հրահանգներն ու պատուէրներն, որը հարկաւոր են հիւանդաց պէտք եղած ընտանեկան խնամքները կատարելու, բժշկական գանազան գեղագրեալ պատրաստութիւնք գործածելու և մանաւանդ յանկարծական պատահարաց մեկնելի հարկ եղած ուշադրութիւնս դարձնելու։ Այսի պարունակութեամբ մեծ ծառայութիւն մը մատուցանել կարուած է սա Հայ բնակչաց մէջ որոց բազմաթիւ գարդ լինելով տարածի տարածագրէ մը, կը գտնուին ամենաքիչ թերութիւններ և սխալներ, որոնք չեռոյ մեծ ազդեցիկ պատճառ կը լինին։

Նեղգրատարեալն է Արքեպիսկոպոս գրատարեր, կը ծանոթ ի բարոյ Հայ գրավաճառաց և Գ. վաճառի քով ի Ռեբրա։ Գին 1 մէջեռ։

ԲՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ԿԱՄ

ՍԻՐՈՒՆ ԶԲՕՍԱՐԱՆ

ՄԱՆՆԱՆՑ ԵՒԹԵՐՈՒԹ ԳԻՐՔԷ

Ն Գեղեցիկ պատկերներով զարդարուած

Սոյն գրագիրքը տակաց առաջ հրատարակեալ Բ ԵՐԱԿԱՆ կամ ՄԱՆԿԱՆՑ ԳԻՐՔԻՆ Գ. մասն է։ և կը պարունակէ՝ մանկական երգեր, կարճ հատուածներ, առասպեներ, առակներ և փոքր պատմութիւններ։

Գինն 2 դահեկան

Կը վաճառի Մաղազինեան գրատարանը, Մեռնան փողոց։ գրագրաց համար 00 13 գրշ. կը լինի։

ԱԼԻՍԼԻՆ ԳԻՐՔ

ԳԱՂԻԵՐԼԻՆԷ Ի ՀԱՅ

ԲԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ԳԼԽՍ ԵՐԳՈՒՈՅ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՆՑ

Մարկոս

Ն. Ե. ԳԼԽԱՎՈՐԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆ

(Շարունակ)

Սոյն գրագիրքն պատրաստուած է բոլորովին նոր հիգիենական գրութիւնքս մէ, որ քաղաք մեր ազգային փարտարանաց մէջ Գաղիերէն ուսուցման եղանակի լեզուախոսել և մինչև հիմա գործածուած գասագրքերն և հին գրութիւնն վանել, որ փոխանակ ուսանելիքին գիրութիւններ ընծայելու, փոխանակ օգնելու նորա ուսանողին քաջալերուն լեզուին մէջ զոր ունա ի ինչ ուսանելիս, իրեն հասնոր քաղաքակրթուն ասաղ մի լեզու, ընդհանրապէս։ և գաղտարանին զանն և ասաղ ի փարեկենին ազգակերպն ուսանելու, այնպէս գաղտարութիւններ կը հանեն որը կը խրատուցանեն և կը ուսուցանեն իսկ գիտնալ։

Մինչև հիմայ գործածուած գասագրքը յանձնեցեալ և որը ըստ կարգին յարմար են միայն Գաղիացիներու իրենց մայրենի լեզուն ուսուցանելու և բարոյական ազգակերպ և անգամ ուսարարդի ազգակերպ մի։ Ահա այդ գասագրքս անգն [illegible] հանար պատրաստուած է այս նոր գասագիրքն որ ի գաղ մեր ազգային փարտարանաց մէջ մեծ պակաս մը լեցնելու և այդ կարեւոր լեզուի դիրքին վերջով ուսուցման հարկաւոր նպաստելու։

Արդէն Օրինակն սեռնեն բաւական գրաւական մէ գործոյն կարեւորութեան և օգտակարութեան։

Կը ծախուի ամէն հայ գրավաճառաց քով ի գին և գանձեան. հեղրանանցին է Արքեպիսկոպոսարան, 13. Ցանկրեան խան.

ՎԱՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՂՈՒՆԵՏՈՒՄԻ

Լաւագոյն քառեթանի վրայ ամէն լեզուաւ կը պատրաստուի ի գին 100 հատը 10 դրշ. պէտք ունեցողները պէտք է դիմեն յԱղուանեան տպարան, Ցանկրեան խան 13 Ղ. Պոլիս

ԱԶԳ

Լրագիրս հնագէտ կը ծախուի նաեւ հանրածանաթ գրավաճառ Գոլոս և Ցանկր ազանեան խանուին ի Պոլսոյ։

ԱՄՍՕՐԱՏԻՊ

Ս. Ե. ՄԱԼԻՔԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԵՐԿԱՐԱՆ

Ազգասիրաց եղբայրաց Գոնեանցը Խան թիւ 3

ժամանակի խաղաղութեան, վաստակաց. և բարեբաղդութեան սիրաստութեան բնդունակ լինելով ազգասիրի մը իրեան գեղանի ազգեան մի գասիրը բանարարեց և ցանկ կը պատէր։

Մեծամեծներու սրտին մէջ կիրքերը՝ ծիծեռնակներու պէս՝ կ՝ընեն. անցորդ են։ Արդեն իսկ Մարգարիտ ազգայի խնամոց միան սարքոյն իւր գեղեցիկ Ակիլլու հին էր. և Հռոմիսական փնտռեմանութիւնը՝ որ այս տեսակէն ազգասի մէջ իրարու իւր տան մէջ կը բնակեր. չի ներեց որ երեսի վրայ մեռոյ ազգ խեղճն և իւր ծեռքաց կատարութեան խաղաղի լիներ. որը անտարարեալ կը ապրեցնէին ցայն։ ասոնի իւր հնս Լեամ տարու՝ երբ պատանեն հրամարեցաս։

Սակայն ակիլլն Ութոյտիս (գեղանի Ակիլլեանի ազգիկան ազնուն է) Գեղանեան պատանի մէջ իրր տեսակէն մարը հարեն՝ յարգանք ունէր և փառաւոր կերպու. Մարգարիտ Մարգարիտանին, ազգ խնամատ և խելացի ակիլլեն է զոր գուցէ ամենեցդ ալ կը ճանչէք. ցաւոյ սրտի կը մնար իւր տարան գեղանեանները.

Երբ, Տան Ֆլորենտին Մարիի՝ Ֆաբրիս Գալանեանի ակիլլոյ գուսան էր. բարեսիրտ և սիրելի լինելու. մեծ բնանանութիւն ունէր Մարգարիտիկի և անոր մարը հնս. որոյ յաստ յանհանելով Գեղանեան տանը, գեղեցիկ Ակիլլեանի նի նեղ վրայ ալ ձեռց, և իրեն՝ ինչպէս որ ալ էր՝ իւրա գեղանի և անարդ երեսնոյ, տասանի փարեալ ղեղոյ անոր զլուխն ճեռն արբ-

կանեցը գիտնալ և կամ անոնց հասար գիրքուսարը մինչի արեւ։ Գեղեցիկ բան. անանարեալ կանանց վրայ գիրքն ուշադրանարեր է, որ Գեղեցիկ նոնց համար լիներ։ Ներբարեալ բարդութիւն չեղնէ գէմ հարիւր տարուան համար։ Եթէ գեղեցիկ հարի մը կը տանիցեր մը թիրարեալ ցայն. տանիկն Ռեգանիս ներկեալ մը թիրի արուելու պէտք ի՛ դարձ. և իւր նեն կամ նոր գիլուերը բանալու ուղեցիկ հոգաց մը՝ որ պատրաստ է կարեցեալ։ բան մը՝ զոր տարի. չեն չեր կրնար յայտնել։ որոմնանու. ամէն և պատանանաց չեն ներեր տանը մարդաց վրա. տանիկ։ Ա՛ռ՝. տիկնին Ֆաբրիս գիտը կը պատրաստեր, բայց իւր Սպանիական փարտանիքին բնդունեանարդը ներքուստ և արտաքուստ կը տանեցնէր։ Հարիւր մինչարարեալներուն մէ ինչն բնանանն և ինչ սիրտարար կը լինին։ և այս ալ յայտնի բան է։ Ալ գաղ տարոյ հարատանեանցն տարա է, նիրէ տանիցեր Ֆաբրիս գիրքերան տարանարեալ պատարարեալ չէ. և ալ իւրի հասանի՝ որոշնանու չար վիրան տանիցի կը վարի քան գիրացի։

Կարգ խարարեալ. ծեր մարդիկն արդ որ ուրեւ չասանանցաց իւր սեիարարեալ տէրն. որ անգամ մը տարարեալ Լեզանիս տիկնոջ մէջ. գ՝ուտեմ գրեալ գրեիսարար տանարեալ ընեալ. տարիկնը պատարարեանց. տանարեալ մէ։

Ետա՛ց. բնչա՛ն համար մանանչ տիկնին կը հասանէր. ինչ կրնա. գարանիկ։ Արդեւ ի լարոյս Ֆան Ֆլորենտին հասանի՝։ Աստուած ի՛ գիտէ. ինչ ինչ համար գիրքերանց տարանարեալ գիրքերանց տարանարեալ։ Գեղեցիկ բան. տանարեալ կանանց վրայ գիրքն ուշադրանարեր է, որ Գեղեցիկ նոնց համար լիներ։ Ներբարեալ բարդութիւն չեղնէ գէմ հարիւր տարուան համար։ Եթէ գեղեցիկ հարի մը կը տանիցեր մը թիրարեալ ցայն. տանիկն Ռեգանիս ներկեալ մը թիրի արուելու պէտք ի՛ դարձ. և իւր նեն կամ նոր գիլուերը բանալու ուղեցիկ հոգաց մը՝ որ պատրաստ է կարեցեալ։ բան մը՝ զոր տարի. չեն չեր կրնար յայտնել։ որոմնանու. ամէն և պատանանաց չեն ներեր տանը մարդաց վրա. տանիկ։ Ա՛ռ՝. տիկնին Ֆաբրիս գիրքը կը պատրաստեր, բայց իւր Սպանիական փարտանիքին բնդունեանարդը ներքուստ և արտաքուստ կը տանեցնէր։ Հարիւր մինչարարեալներուն մէ ինչն բնանանն և ինչ սիրտարար կը լինին։ և այս ալ յայտնի բան է։ Ալ գաղ տարոյ հարատանեանցն տարա է, նիրէ տանիցեր Ֆաբրիս գիրքերան տարանարեալ պատարարեալ չէ. և ալ իւրի հասանի՝ որոշնանու չար վիրան տանիցի կը վարի քան գիրացի։

Կարգ խարարեալ. ծեր մարդիկն արդ որ ուրեւ չասանանցաց իւր սեիարարեալ տէրն. որ անգամ մը տարարեալ Լեզանիս տիկնոջ մէջ. գ՝ուտեմ գրեալ գրեիսարար տանարեալ ընեալ. տարիկնը պատարարեանց. տանարեալ մէ։

Ետա՛ց. բնչա՛ն համար մանանչ տիկնին կը հասանէր. ինչ կրնա. գարանիկ։ Արդեւ ի լարոյս Ֆան Ֆլորենտին հասանի՝։ Աստուած

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՀԱՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ՈՐ ԳԱՐՈՒՆԱԿԷ

Մասն Ա. — տարերք վաճառականութեան։ — վաճառականական Քարոզ Ձեռքն և արիներն, բնչպէս են, Հաղորդաց. գանազան տեսակ առանձին. վաճառական և տարբեր փոխանակագիրք, բանկերի — Հաշիւ. Ձեռքի ցուցակը և այլն։ վաճառականական կարգաց հանրագիր։ — բարձրագոյն վաճառականական արիներաց և գրասենեաց։ Բ։ Մասն Տեսակաց գրքերի — Գարք և կրնան — տասնար։ — բաւարարեալ։

Բ։ Տպագրութիւն

Ձեռագրաց կարգաց յաջողանաց

Դ Գլուխ ազգային վարժարանաց

Ի

Ն։ ՏԻՏԱՆԷՆՆԱՆԷ

վաճառականաց վաճառական։ Նալան մենեկէն Ն։ Գալաց։

Ազգն Հայ գրավաճառաց և պաղնի գրարանաց քով։

Գին կարգեալ արիներին 23 դրշ.